

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2005-1-34 (Devralma)
Karar Sayısı : 05-48/694-183
Karar Tarihi : 21.7.2005

10 **A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER**

Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler : Tuncay SONGÖR, Rifki ÜNAL, Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI,
M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN

B. RAPORTÖRLER: F. Yeşim AKCOLLU, Müge ÖZERCAN

C. BİLDİRİMDE

20 **BULUNAN** : - Siemens AG Avusturya
Temsilcisi: Av. Nurkut İNAN
Çoban Yıldızı Sok. No:8/12 06680 Çankaya-Ankara

D. TARAFLAR : - VA Technologie AG
Penzinger strasse 76 A-1140 Vienna AVUSTURYA

- Siemens AG Almanya
Baierbrunnerstr. 23 81379 München ALMANYA

30 **E. DOSYA KONUSU: VA Technologie AG'nin kontrolünün Siemens AG Almanya'nın yavru şirketlerinden olan Siemens AG Avusturya tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebi.**

40 **F. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 11.5.2005 tarih, 3130 sayı ile giren ve en son 13.7.2005 tarih, 4834 sayı ile eksiklikleri tamamlanan bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 13.7.2005 tarih ve 2005-1-34/Öİ-05-FYA sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu, 15.7.2005 tarih ve REK.0.05.00.00-120/153 sayılı Başkanlık önergesi ile 05-48 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda; VA Technologie AG'nin kontrolünün Siemens AG Almanya'nın yavru şirketlerinden Siemens AG Avusturya tarafından devralınması işleminin, 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında Rekabet Kurulu'nun iznine tabi olduğu, bu çerçevede hakim durum yaratılmasına veya mevcut hakim durumun güçlendirilerek rekabetin önemli ölçüde azaltılmasına yol açmayacağından işleme izin verilmesinde herhangi bir sakıncanın bulunmadığı ifade edilmektedir.

50

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Taraflar

H.1.1. VA Technologie AG (VA Tech)

60 VA Tech, metalurji, enerji üretimi, iletimi ve dağıtımı alanlarında faaliyet göstermekte olan Avusturya menşeli VA Technologie grubunun ana şirketi konumundadır. VA Tech'in hisselerinin %16,5'i 7.11.2004 tarihli anlaşma ile Siemens Avusturya tarafından iktisap edilmiş olup; teşebbüsün geriye kalan hisseleri 10.12.2004 tarihinde halka arz edilmiştir.

VA Tech, Türkiye'de iştiraki VA Tech Elin Elmak Elektromekanik Sistemler Ticaret Ltd. aracılığıyla faaliyet göstermektedir.

H.1.2. Siemens AG Almanya (Siemens)

70 Siemens, Siemens grubu şirketlerinin ana şirketi konumunda olup; bildirim konusu işlem uyarınca VA Tech'i devralması hedeflenen Siemens Avusturya'nın hisselerinin tamamını elinde bulundurmaktadır. Siemens Avusturya, Orta ve Doğu Avrupa'da enerji üretimi ve dağıtımı, telekomünikasyon ve alt yapı alanlarında yoğun olarak faaliyet göstermektedir.

Siemens'in yaklaşık olarak bir milyon kayıtlı hissedarı bulunmaktadır. Bunun yaklaşık olarak %23'ünü özel yatırımcılar, %17'sini yatırım ve sigorta şirketleri ve %60'ını ise kredi kuruluşları oluşturmaktadır.

80 Siemens grubu, Türkiye'deki faaliyetlerini Siemens Sanayi ve Ticaret A.Ş. aracılığıyla gerçekleştirmektedir.

H.2. İlgili Pazar

H.2.1. İlgili Ürün Pazarı

90 Bildirime konu işlemin taraflarının her ikisi de elektrik üretimi, enerji iletimi ve dağıtımı ile metalurji alanlarında faaliyet göstermekte olup; tarafların elektrik üretimi faaliyeti, hidroelektrik santralleri ve fosil yakıtlı elektrik santralleri alt pazarlarına ayrılmaktadır:

- Hidroelektrik santralleri: Hidroelektrik enerji üretimi, elektrik üretimi için su enerjisini kullanan hidroelektrik santralleri tarafından gerçekleştirilmektedir. Bir elektrik santrali mekanik komponentler ve elektrik komponentlerinden oluşmaktadır.

100 VA Tech hidroelektrik santrallerin hem mekanik (hidro türbinler) ve hem de elektrik komponentlerinin (hidro jeneratörler) tedariki alanında faaliyet göstermektedir. VA Tech, söz konusu pazarda bağlı iştiraki olan VA Tech Hidro vasıtasıyla faaliyet göstermektedir. Hidroelektrik santralleri pazarında, Siemens'in kendisinin doğrudan faaliyeti bulunmamakta olup; söz konusu

pazarda sadece Siemens'in %34 hissesine sahip olduğu bir ortak teŖebbüs olan Voith Siemens Hidro GmbH & Co KG faaliyet göstermektedir.

- Fosil yakıtlı elektrik santralleri: Günümüzde fosil enerji oluşumu için en elverişli Ŗekil kombine çevrimli elektrik santralleri olup; gaz ve buhar çarkı prosedürleri birleŖtirilerek, elektrik enerjisi elde edilmektedir. VA Tech, fosil yakıtlı elektrik santralleri pazarında da bağlı iŖtiraki olan VA Tech Hydro aracılığıyla faaliyet göstermektedir.

110 Tarafların faaliyet gösterdiği alanlardan bir diğeri, enerji iletimi ve dağıtımı alanıdır. İletim ve dağıtım faaliyetleri, enerjinin üretilmesinden nihai kullanıcıya ulaŖtırılmasına kadar olan tüm aŖamaları içermekte olup; aŖađıdaki gibi altı alt pazara ayrılmaktadır:

- Yüksek gerilim ürünleri: 52'den 800 kV'a kadar gerilim seviyelerindeki iletim Ŗebekelerinin entegre sistemleri (Ŗalt donanımını) ile komponentlerinden oluşmaktadır.

120 - Orta gerilim ürünleri: 5 ile 52 kV'luk dağıtım Ŗebekelerinde kullanılan söz konusu ürünler, özellikle orta gerilim Ŗalt donanımından, hava yalıtımlı ve gaz yalıtımlı Ŗalt donanımından, devre kesicilerden, dejonktörlerden ve parafodurlardan oluşmaktadır.

- Transformatörler: Elektriđin gerilim seviyesini, iletim hatları boyunca 800 kV'a kadar yükselten ve son kullanıcıların bulunduğu yerlerde (örneğin evlerde veya sanayi tesislerinde) yeniden düşük voltaj seviyelerine indiren cihazlar transformatör olarak adlandırılmaktadır.

130 - Enerji otomasyonu ve bilgi sistemleri: Söz konusu sistemler, bir tarafta elektriğe ve diğer alt yapı Ŗebekelerine kumanda etmek için ve diğer taraftan elektrik enerjisinin kullanımını kaydetmek ve yönetmek için kullanılan ürün, çözüm ve sistemleri içermektedir. Bu sistem ve hizmetler, hem yüksek hem de orta gerilim seviyelerinde kullanılmakta olup; büyük alt yapı Ŗirketleri tarafından talep edilmektedir.

140 - Anahtar teslimi sistemler: İletim ve dağıtım sahasında faaliyet gösteren Ŗirketler, ürün, komponent, sistem ve hizmetlerin yanısıra entegre iletim ve dağıtım çözümleri de satın almaktadır. Bu çözüm iŖi sadece gereken iletim ve dağıtım ürünlerinin (özellikle Ŗalt donanımı, transformatörler, devre kesiciler, ölçüm cihazı trafoları, koruma ve kumanda donanımı) tedarik edilmesini değil, aynı zamanda toplam iletim ve dağıtım sisteminin planlanması, tasarımı, montajı ve devreye sokulmasını da içermektedir. Bu toplam çözümler anahtar teslimi sistemler olarak adlandırılmaktadır.

150 - İletim ve dağıtım hizmetleri: Söz konusu hizmetler, yukarıda açıklanan ürün ve çözümlerden ayrı olarak sunulan muhtelif hizmet türlerini içermektedir. KarmaŖık bakım veya müşavirlik hizmetleri gibi söz konusu hizmetler, müşteriler tarafından sıklıkla ilgili ürünler ile birlikte satın alınmakta ve tedarikçiler tarafından sıklıkla toplam ürünün veya hizmet paketinin bir parçası olarak sunulmaktadır.

160 Taraf lar, yukarıda yer verilmekte olan pazar ların yanısıra metalurji alanında da faaliyet göstermekte olup; metalurji pazarı, metalurjik tesislerin planlanması ve inşası (makine mühendisliği), proses teknolojilerinin geliştirilmesi ve tasarımı (proses mühendisliği), elektrik dağıtımının ve otomasyon çözümlerinin geliştirilmesi ve tasarımı (elektrik mühendisliği) ile bunların ilgili bakım ve diğer hizmetleri gibi faaliyetleri kapsamaktadır. Taraf lar dan VA Tech, metalurjik tesisler için makine ve proses mühendisliği pazarında faaliyet göstermekte olup; VA Tech'in bu alandaki portföyüne bir

170 metalurjik tesisin komple inşası için gereken tüm ürünler ve hizmetler veya söz konusu tesislerin esas parçalarının yenilenmesi girmektedir. Buna tüm seviyelerdeki metal üretimi ve işlenmesi için tesis, teknoloji ve proses mühendisliği dahildir. Taraf lar dan Siemens'in ise sadece metalurjik tesisler için elektrik mühendisliği alt pazarında faaliyeti bulunmaktadır. Bir sanayi tesisinin inşaatının ve devreye sokulmasının her aşamasında, başka bir deyişle, planlama, tasarımılandırma ile bir elektrik alt sisteminin montajı ve devreye alınmasından yenilenmeye, modernizasyona ve bakıma kadar elektrik mühendisliği hizmetleri talep edilmekte olup; elektrik mühendisliği sektöre özgül değildir. Siemens'in metalurjik tesisler için elektrik mühendisliği pazarındaki faaliyetleri metalurjik tesislerin elektrik alt sistemlerinde kullanılabilecek elektrik komponentlerinin üretimini kapsamaktadır.

Yukarıda yer verilmekte olan bilgiler ışığında, bildirim konusu işlem kapsamında ilgili ürün pazarları "hidroelektrik santraller", "fosil yakıtlı elektrik santralleri", "yüksek gerilim ürünleri", "orta gerilim ürünleri", "transformatörler", "enerji otomasyonu ve bilgi sistemleri", "anahtar teslimi sistemler", "iletim ve dağıtım hizmetleri", "metalurjik tesisler için makine ve proses mühendisliği" ile "metalurjik tesisler için elektrik mühendisliği" pazarları olarak belirlenmiştir.

180 H.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

Söz konusu ürünlerin tüm ülke genelinde pazarlandığı dikkate alındığında bildirim konusu devir işlemi açısından ilgili coğrafi pazar, Türkiye Cumhuriyeti sınırlarıdır.

H.3. Değerlendirme

190 Bildirim konusu işlem uyarınca VA Tech'i devralması planlanan Siemens Avusturya, halihazırda, VA Tech hisselerinin yaklaşık olarak %16,5'ine sahip bulunmaktadır. Geri kalan hisselerin halka arzı 8.11.2004 tarihinde ilan edilerek 10.12.2004 tarihinde piyasaya sunulmuş olup; işlemin başarıyla sonuçlanması halinde Siemens Avusturya, VA Tech'in kapanış sonrası kontrolünü eline geçirecektir. Bahse konu arz teklifi, arzın sonunda Siemens Avusturya'nın, oy hakkı veren VA Tech hisselerinin %50'sinden fazlasına sahip olması şartına tabi olup; söz konusu işlem sonrasında Siemens Avusturya'nın VA Tech hisselerinin %97,15'inden fazlasını elde etmesi planlanmaktadır. Böylece Siemens, VA Tech'in ve dolaylı olarak VA Tech'e bağlı tüm teşebbüslerin kontrolünü elde edecektir. Dolayısıyla, söz konusu işlem, 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2(b) maddesi anlamında bir devralma işlemidir.

200

1997/1 sayılı Tebliğ'in 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 4. maddesinde "*birleşme veya devralma sonucunda birleşmeyi veya devralmayı gerçekleştiren teşebbüslerin, ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam pazar paylarının, piyasanın % 25'ini aşması halinde veya bu oranı aşmasa bile toplam cirolarının yirmibeş trilyon Türk Lirası'nı aşması halinde Rekabet Kurulu'ndan izin almaları zorunludur*" hükmü yer almaktadır.

210 Dosya mevcudu bilgi ve belgelerden, "fosil yakıtlı elektrik santralleri" ve "hidroelektrik santralleri" ilgili ürün pazarlarında tarafların hem toplam pazar paylarının, hem de toplam cirolarının Tebliğ'de belirtilen eşikleri aştığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla işlem, izne tabi bir devralmadır. Bununla birlikte, bildirim konusu işlem neticesinde VA Tech'in kontrolünü ele geçirmesi planlanan Siemens, Avrupa Komisyonu'na VA Tech'in hidroelektrik ve fosil yakıtlı elektrik santralleri pazarlarındaki faaliyetlerini tümüyle elden çıkarmayı taahhüt etmiş olup; bu taahhüt Türkiye pazarını da kapsamaktadır. Dolayısıyla devralma işlemi, söz konusu ilgili ürün pazarlarında yoğunlaşma artışına yol açmayacaktır.

220 "Yüksek gerilim ürünleri" ve "orta gerilim ürünleri" pazarlarında tarafların toplam pazar payları Tebliğ'de belirtilen pazar payı eşliğini aşmamakla birlikte, toplam ciroları söz konusu eşiki aşmaktadır. Bununla birlikte, Türkiye'de "orta gerilim ürünleri" pazarında VA Tech'in faaliyeti bulunmadığından, bir yoğunlaşma artışı ortaya çıkmamaktadır. "Yüksek gerilim ürünleri" pazarında ise bir yoğunlaşma artışı (%.....+ %.....) söz konusu olmakla birlikte; bu pazarda yüksek pazar paylarıyla faaliyet göstermekte olan başka teşebbüsler de (ABB, % (....-....) pazar payıyla; Areva, % (....-....) pazar payıyla) bulunmaktadır. Dolayısıyla bildirim konusu işlemin "yüksek ve orta gerilim ürünleri" pazarları açısından bir sakınca yaratmayacağı kanaatine varılmıştır.

230 "Enerji otomasyonu ve bilgi sistemleri" ilgili ürün pazarında tarafların toplam ciroları Tebliğ'de belirtilen ciro eşliğini aşmamakla birlikte; toplam pazar payları (%....) pazar payı eşliğinin üzerindedir. Ancak VA Tech'in Türkiye'de, söz konusu ilgili ürün pazarında faaliyeti bulunmadığı dikkate alındığında; işlemin, enerji otomasyonu ve bilgi sistemleri pazarlarında bir yoğunlaşma artışına sebebiyet vermediği görülmektedir.

240 "Metalurjik tesisler için makine ve proses mühendisliği", "metalurjik tesisler için elektrik mühendisliği", "transformatörler", "anahtar teslimi sistemler" ve "iletim ve dağıtım hizmetleri" ilgili ürün pazarlarında ise tarafların toplam pazar payı ve ciroları Tebliğ'de belirtilen eşikleri aşmamaktadır.

Bu çerçevede, ilgili devralma işleminin, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi anlamında bir hakim durum yaratmayacağı veya mevcut bir hakim durumu güçlendirmeyeceği kanaatine varılmıştır.

I. SONUÇ

250 Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; VA Technologie AG'nin kontrolünün Siemens AG Almanya'nın yavru şirketlerinden olan Siemens AG Avusturya tarafından devralınması işleminin, 1997/1 sayılı Tebliğ

05-48/694-183

kapsamında izne tabi bir devralma işlemi olduğuna, bununla birlikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığına, dolayısıyla dosya konusu işleme izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.